

OPINION

KOLUMNEN

”Debattstil som förgiftar samtalet.”

I slutet av förra veckan skrev jag en kolumn med rubriken ”Människor litar inte längre blint på makten. Sunt.”

Det handlade om min farhåga för vad som händer när en i grunden sund utveckling – att människor alltmer ifrågasätter makten och samhällets paternalistiska strukturer – utnyttjas och görs osund. Vad händer, frågade jag, när viktig granskning i allt större utsträckning blandas ihop med känslor och egna agendor, när halvsnanning blir helsanning och viktig myndighetsgranskning och kritik av strukturella problem blir till konspiratoriska anklagelser och ad hominem-angrepp mot enskilda personer?

Det som skedde efter publiceringen är en perfekt illustration av det problematiska beteende jag försökte beskriva.

Min kolumn var allmänt hållen, och jag valde under lördagen att ge ett antal exempel på Twitter på hur de personer som nämndes vid namn – Göteborgs-Postens politiska redaktör Alice Teodorescu, Svenska Dagbladets ledarskribent Ivar Arpi samt den moderate riksdagsledamoten Hanif Bali – på olika sätt driver alarmistiska agendor genom anekdotisk bevisföring och selektiva val av fakta som passar den egna tesen.

I en av dessa tweets lyfte jag fram en av Hanif Balis återkommande konspirationsteorier – att det finns en vänster som alltid håller ihop. Som exempel på detta tog jag en episod som hände för några veckor sedan, när en välkänd försvaradvokat skrev en serie tweets om att man inte bör blanda ihop moraliskt tvivelaktigt beteende med brottsligt beteende. Ingen revolutionär när ståndpunkt hos en jurist, men Bali anade som vanligt en konspiration eftersom personen det hela handlade om är före detta ledarskribent på Aftonbladet. Han ger också uttryck för denna vänsterkonspiration på Twitter.

Efter att jag exemplifierat med detta och skriver att det är skillnad mellan personliga eskapader och konkreta brottsmisstankar reagerar Hanif Bali, men han har inget att säga om den konspiration han lan-

serat. Istället skriver riksdagsledamoten till sina 73 000 följare på Twitter: ”Ragga på 14-åriga aspirerande praktikanter - ”personliga eskapader” enligt @moabrglf. Se hur lågt hon är redo att sjunka.” @moabrglf är jag på Twitter.

Det tar bara någon timme, sedan drar det igång. Borta är min ursprungliga synpunkt på Hanif Balis konspirationsteori. Nu sägs det istället att jag försvarar våldtäktsmän, att jag är sjuk, är likgiltig inför våldtäktsoffer, har sympatier för Hagamannen och det frågas om jag måhända är pedofil. I hundratals tweets diskuteras min bristande karaktär fram och tillbaka.

Ett falskt konto skapas på Twitter med mitt namn och min bild.

Jag mottar dessutom en handfull dödshot och våldtäktsshot mot mig och min familj.

Känner Hanif Bali någon skuld för detta? Inte alls. Inte heller hans parti Moderaterna – det parti jag lade tjugo år av mitt liv på att företräda – verkar ha synpunkter på hans sätt att agera.

I min ursprungliga kolumn skrev jag att Hanif Bali gång på gång fortsätter att lägga grund för och vidareförmedla konspirationsteorier och halvsnanningar riktade mot motståndare. Helgens händelser har bekräftat denna tes.

Det politiska samtalet kan vara hårt, och det får och ska det vara. Jag har inget att invända mot dem som tycker att jag har fel. Men det här är något annat. Det är ett sätt att debattera som förgiftar samtalet och skrämmer till tystnad, där lögnar och förenklingar lämnas företräde framför fakta och seriös analys. Detta måste vi orka stå emot.

FRISTÅENDE SKRIBENT

MOA BERGLÖF
moa.berglof@hdsydsvenskan.se

Frilansskribent.

AKTUELLA FRÅGOR

Debattredaktör: Eva Rothstein aktuella@sydsvenskan.se 040-28 10 13
Twitter: @aktuella Fler debattartiklar på sydsvenskan.se/opinion

ARKIVFOTO: MÅNAN ROS 2015

Kol kan inte botas – men det finns behandling och råd som kan lindra sjukdomssymtomen, öka livslängden och bidra till en bättre livskvalitet, skriver Inger Ros, ordförande i Riksförbundet HjärtLung.

”Fler dör i kol än i både bröstcancer och prostatacancer.”

■ **Hälften av alla kolpatienter upplever det som ett stort problem att andra människor inte förstår hur sjuka de är eftersom det inte syns på utsidan.**

Det skriver Inger Ros, ordförande i Riksförbundet HjärtLung.

Kol, kroniskt obstruktiv lungsjukdom, är en lungsjukdom som angriper luftvägar och lungor långsamt. En trappa blir ett berg, en promenad blir ett maratonlopp. Sjukdomen påverkar även hjärta, muskler och skelett.

Ungefär en halv miljon svenskar har kol, men studier visar att bara en av fem har fått en diagnos. Okunskapen om sjukdomen är stor, både bland allmänheten och inom vissa delar av vården.

I Sverige har dödsfallen i kol nästan fördubblats på tio år. Den är nu den tredje vanligaste dödsorsaken och fler dör i kol än i både bröstcancer och prostatacancer. Rökning är den främsta orsaken till kol, men personer som har varit utsatta för passiv rökning, luftföroreningar eller har haft svåra upprepade luftvägsinfektioner som barn har också lättare att utveckla sjukdomen. Kol kan inte botas – men det finns behandling och råd som kan lindra sjukdomssymtomen, öka livs-

längden och bidra till en bättre livskvalitet. Därför är det viktigt att sjukdomen diagnostiseras.

I jämförelse med andra länder uppges svenska kolpatienter att de har sämre tillgång till information om sin vård och behandling, visar en rapport från Vårdanalys, en myndighet som har i uppgift att stärka patientens ställning genom att granska vården utifrån ett patient-, brukar- och medborgarperspektiv. Svenska patienter har också de lägsta resultaten på frågor som rör om patienten har fått information om vad hon/han själv bör göra vid hemkomst och vilka behandlingsmöjligheter som finns.

En undersökning som riksförbundet HjärtLung har gjort bland sina medlemmar och som presenteras på Världskoldagen i morgon den 15 november, visar att hälften av alla kolpatienter upplever det som ett stort problem att andra människor inte förstår hur sjuka de är eftersom det inte syns på utsidan. Fem av tio anser också att samhället gör alldeles för lite för att förebygga kol genom till exempel kampanjer och informationsinsatser.

Bristande kunskap om kol kan bidra till att personer med symptom avstår från att söka utredning och vård. Det kan också bidra till att människor med koldiagnos får ett negativt bemötande från omgivningen.

Att många upplever kol som en stigmatiserande sjukdom där patienten ”får skylla sig själv” lägger förstås sten på börda. Vågar jag söka vård? Vågar jag få en diagnos? Är det någon idé om sjukdomen ändå inte går att bota? Svaret är självklart ja.

Riksförbundet HjärtLung anser att: ■ Kunskapen om kol behöver förbättras både bland allmänheten och inom vissa delar av vården så att fler personer söker vård och får en diagnos.

■ Kunskapen om kol behöver öka inom hemtjänst, friskvård och företagshälsovård så att information om hur sjukdomen kan förebyggas kan spridas ännu mer.

■ Alla vårdenheter måste följa Socialstyrelsens nationella riktlinjer för astma och kol, där en strukturerad patientutbildning är en hörnsten.

Inger Ros

SKRIBENTEN

■ **Inger Ros** är ordförande i Riksförbundet HjärtLung.